

Eric Frattini

WODONI
LABYRINTH

Eric
Frattini

VODNÍ
LABYRINT

Eric
Frattini

VODNÍ
LABYRINT

panteon

Ze španělského originálu
El laberinto de agua
Espasa, Pozuelo de Alarcón (Madrid) 2009

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Frattini, Eric

Vodní labyrint / Eric Frattini ; [přeložil Theodor Stamm]. -- Mladá Boleslav : Panteon, c2013. -- 478 s.

Název originálu: Laberinto de agua

Přeloženo ze španělštiny

ISBN 978-80-87697-01-6

821.134.2-31

- španělsky psané romány

821.134.2-3 - Španělská próza, španělsky psaná [25]

Copyright © 2009 by Eric Frattini

First published by Espasa Calpe, S. A., Spain

Published by arrangement with Pontas Literary & Film Agency, Spain

Copyright © 2013 by Panteon

Cover © 2013 by Emil Křížka

Cover photo © 2013 by Manuel Hernández de Leon

Translation © Theodor Stamm 2013

Panteon, Staroměstské náměstí 89, 293 01 Mladá Boleslav

www.knihypanteon.cz | www.facebook.com/knihypanteon

Přeložil: Theodor Stamm

Odpovědná redaktorka: Jana Veselá

Návrh obálky: Emil Křížka

Sazba: DTP Panteon

Tisk a vazba: CPI Moravia Books, Pohořelice

Printed in the Czech Republic.

ISBN 978-80-87697-01-6

Hugovi, který je tím nejcennějším, co mám, za lásku a radost, kterou mi dává každým dnem svého života. A také s díky za to, že opravil mou špatnou italštinu.

Silvii za její lásku, za klid, který mi poskytuje, a za její bezpodmínečnou podporu. Bez ní bych nemohl psát.

Kdyby nás byli naučili, jak si vykládat příběh Kristova utrpení, mohli bychom říct jenom podle jejich jednání, kdo miloval Krista, zda žárlivý Jidáš, anebo zbabělý Petr?

GRAHAM GREENE, *Konec dobrodružství* (1951),

přel. Hana Žantovská

I

ALEXANDRIE, ROK 68 NAŠEHO LETOPOČTU

V zastrčené skrovné chatrči ve východní části Alexandrie, osvětlené jen několika malými olejovými kahany, nehybně ležel stařec na úmrtním loži. Seděl u něho jeho věrný žák Eliezer, kdysi bohatý obchodník s látkami z Judeje, který opustil svůj obchod, aby následoval svého učitele.

Protagonisté tragédie, jež se odehrála před pětáctičeti lety, už nežili. Uplynulo o málo víc než tři desítky let od Ježíšova ukřižování na Golgotě; čtyřicet let od chvíle, kdy byl římský prefekt Pontius Pilatus vypovězen císařem Caligulou do Galie a spáchal sebevraždu; dvacet ode dne, kdy Kaifáš, předseda Velkého Sanhedrinu, zemřel za podivných okolností.

Jedenáct z dvanácti apoštolů, kteří doprovázeli Mistra při Poslední večeři ve čtvrti Sion, postihl stejný osud. Petra dal Nero právě před rokem v Římě ukřižovat hlavou dolů; Bartoloměj se vydal do Turecka, kde ho nějakí lapkové zaživa stáhli z kůže; Tomáš onemocněl a zemřel v Indii kdesi na předměstí; Matouš pokojně zesnul po dlouhém životě, zasvěceném šíření Mistrova učení v Etiopii, Persii a Makedonii; Jakub byl na příkaz velekněze Ananiáše mučen a pak zaživa svržen ze skály; Ondřej, Petrův bratr, byl ukřižován v řeckém Patrasu; Jakub Větší měl být stát z příkazu Heroda Agrippy; Jana, Jakubova bratra, dá Domitianus uškvařit ve vroucím oleji; Filip bude na rozkaz římského prokonzula ukřižován ve městě Hierapolis;

Juda Tadeáš zemře na severu Persie a Šimon Zélóta podstoupí mučednickou smrt na pobřeží Černého moře.

Ve starcově paměti dosud přetrvávala živá vzpomínka na Mistra a jejich společný rozhovor před začátkem velikonoční večeře. Do všech podrobností si vybavoval, jak se ho Šimon Kananejský, bývalý příslušník hnutí Zélótů, pokusil po Mistrově zatčení na Petrův příkaz zabít. Byl si jistý, že Petr tak jednal se záměrem odstranit z cesty každého, kdo by mohl zpochybnit jeho vedoucí postavení po Mistrově smrti. Petr tehdy přesvědčil ostatní učedníky, že to byl právě on, stařec, který teď ležel na chudobném lůžku, kdo vydal Člověka chrámovým kněžím.

Napůl jasnozřivě, napůl v horečnatém blouznění se umírající muž pokoušel vybavit si tu chvíli, kdy Šimon Zélóta prohlásil, že krátce před velikonoční večeří zahlédl Petra u chrámu, jak mluví s Jonatánem, velitelem stráže. Jenže po Mistrově zatčení v Getsemanské zahradě se všechno seběhlo tak rychle, že na Petrovo podivné setkání s velitelem chrámové stráže se Šimona už nikdo znovu nezeptal.

Pro starce, jediného přeživšího ze třinácti účastníků tehdejší večeře, představoval onen rozhovor jednu z hádanek, které si s sebou nesl až do chvíle své smrti v tom temném, zapadlém koutě na severu Egypta.

Z tichého vzpomínání ho vyrušil Eliezer. Pokusil se svého učitele na lůžku nadzvednout, aby mu dal z hliněné nádoby napít vody, ale stařec se zalykal.

„Věrný Eliezere, ty se staň dědicem mého slova,“ pronesl stařec.

„Ano, mistře, ale pokuste se trochu napít,“ odpověděl žák odevzdaně.

Starci se podařilo odstrčit si nádobu od úst a obrátil se na svého žáka:

„Eliezere, přines papyrové svitky a zapiš, co ti budu vyprávět.“

vět. Jestli zemřu a nevyjevím ti, co mi řekl Mistr, než ho zajali a odsoudili, dědicové jeho slova se nikdy nedozvědí pravdu. Když zemřu, zemřou ty věci se mnou,“ řekl poněkud tajemně.

„Dobrá, mistře, ale měl byste si trochu odpočinout,“ naléhal žák.

„Ani nápad,“ zaprotestoval stařec. „Zanedlouho už nebudu mezi živými, a než zemřu, musím vyjevit jeho slova, aby jeho následovníci věděli, jakým posláním mě pověřil. Musíš věrně zaznamenat slovo za slovem, co ti řeknu, tak jak mi to řekl On.“

Eliezer vyšel z chatrče a zanedlouho se vrátil s papyrovými svitky, lahvičkami s inkoustem a několika rákosovými pery. Přímo k posteli svého mistra přitáhl nízký stolek, sám usedl na zem a začal starcova slova zapisovat.

„Jmenuji se Jehuda. Narodil jsem se v obci iš Kariot v kraji Ghór. Byl jsem apoštolem našeho Pána a následoval jsem ho při jeho putování Judeou a Galilejí.“ Úporný suchý kašel nutil starce každou chvíli ustát, dýchal jen s námahou. Eliezer zručně zaznamenával aramejské znaky na papyrus. Stařec si svlačil hrdlo douškem vody a pokračoval ve vyprávění.

Ze čtvrti Sion s jejími krámky, vnitřními dvorky, plochými střechami a temnými uličkami se v podvečer stávalo pravé bludiště plné nástrah, kam se v jistých hodinách neodvažovali vkročit ani římsí vojáci. Zélóti, kteří se stavěli proti okupaci, zúžili některé ulice natolik, že Římanům nezbylo než hlídkovat v nich bez pancíře.

Šimon vešel do jednoho ze zdejších domků. Petr ho požádal, aby si vzal na starost přípravu večere pro třináct stolovníků, která se měla konat téhož večera, protože si musí vyřídit jisté posláním. Do domu vešel z úzkého dvora, který se dal přehlédnout malou špehýrkou ve dveřích. K večeri koupil beránka.

Když se ujistil, že zvíře nemá žádnou kost zlomenou, což bylo o Velikonocích nezbytné, dal ho péct.

Jiný ze stolovníků, Jan, připravil místnost k večeři. Umístil do ní velký stůl a na něj rozestavil třináct talířů, třináct pohárů a také svícen, jehož svíce zažehnou, až začne *seder*, nejvýznamnější jídlo židovské liturgie.

Hosté se postupně začínali scházet. Přistupovali ke studni uprostřed dvora, vytahovali džber s vodou a umývali se. Zatímco se beránek pekl, Jan se Šimonem hlídali vchod do nádvoří.

Pokaždé když někdo zabušil na dveře, Šimon otevřel špehýrku, podíval se, kdo je na druhé straně, a teprve pak odtáhl těžké závory a pustil nově příchozího dovnitř.

Hosté se znali a svou radost ze shledání stvrzovali objetím. Postupně se dostavili všichni, jenom tři chyběli: Ježíš, Jidáš Iškariotský a Petr. Matouše, který předtím pracoval pro Římany jako výběrčí daní a stal se osmým učedníkem, Petrova nepřítomnost poněkud zneklidnila.

„Co se mu mohlo stát, že tu není s námi?“ zeptal se.

„Viděl jsem ho u chrámu, když jsem byl beránka obětovat. Určitě se mu nic nestalo,“ řekl Šimon.

Mezi ostatními učedníky vzbudilo pozornost, že se Petr, kterého si vyvolili za vůdce, pohyboval u chrámu. Šimon dokonce zašel ještě dál, když přítomným vykládal, že apoštola viděl mluvit s Jonatánem, velitelem stráže, ale prý tomu v té chvíli nepřikládal větší důležitost.

Ve stejnou chvíli, kdy Šimon odpovídal na Matoušovu otázku, nabízel nejvyšší velekněz Kaifáš jednomu z učedníků třicet stříbrných mincí, když zradí toho, jemuž říkají Ježíš.

Učedník navrhl, že Mistra vydá chrámové stráží přímo v domě ve čtvrti Sion, kde se má konat večeře, ale Jonatánovi

se nechtělo riskovat případnou léčku v tamních úzkých a sple-
títych uličkách.

Jako druhou možnost nabídl zrádce důstojníkovi, že Mistra
vydá v místě, kam se po velikonoční večeři půjdou modlit: v Gat
Šmānê, olivovém lisu či Getsemane. Důstojník souhlasil, protože
budou-li muže zatýkat na volném prostranství, vyhnou se léčce.

„Jak tvého mistra poznáme?“ zeptal se Kaifáš.

„Označím vám ho,“ řekl zrádce.

„Dobrá tedy. Dojde k tomu ještě dnes v noci,“ potvrdil ve-
lekněz, „a ty nám ho vydáš.“

Jen kousek odtud už Člověk vešel do domu, kde se měl sejít
se svými dvanácti učedníky. Když si umýval nohy a ruce, zeptal
se po Petrovi.

„Nevíme, kde je,“ řekl Tomáš, rybář, který se narodil a vy-
rostl na březích galilejského moře. Ostatní o něm soudili, že je
zasmušilý, podezíravý a příliš pesimistický.

Náhle se ozvalo zabušení na dveře. Byl to Jidáš Iškariotský.
Už chyběl jen Petr. Zanedlouho přišel a připojil se k ostatním.

„Odpusť mi zdržení, Mistře,“ omluvil se.

„Doufám jen, že ses opozdil z osobních příčin, ne proto, že
tak určili jiní,“ řekl Mistr. Učedníci nechápali, o čem mluví,
a proč ten, kterého si zvolili za vůdce, hovoří tak tajemně.

Napjaté ticho přerušil Bartoloměj, svými druhy nazý-
vaný Bojovník, jehož rod sahal k povstání Makabejských před
dvěma staletími.

„Beránek je upečený,“ oznámil.

Petr se ještě nevzpamatoval z překvapení, které v něm vy-
volala podivná Mistrova odpověď. Než vyšel do horního patra,
kde se měla konat večeře, Mistr požádal Jidáše Iškariotského,
aby s ním chvíli zůstal o samotě na dvoře.

Petr k nim vykročil, ale Člověk ho zadržel pokynem ruky.

„Pouze on, můj věrný Jidáš, má slyšet, co řeknu,“ prohlásil.

Petr, Bartoloměj a Jakub Menší postávali poblíž a zvědavě přihlíželi výjevu odehrávajícímu se před jejich očima. O chvílku později trojice apoštolů spatřila, jak Jidáš se slzami v očích pokleká před Mistrem, drží jeho ruku v dlaních a Mistr se druhou rukou dotýká učednickovy hlavy, jako by ho chtěl utěšit.

Jakmile se Člověk a Jidáš Iškariotský připojili k ostatním, všichni zamířili do patra a dvanáct učedníků usedlo ke stolu kolem svého Mistra. Člověk rozžehl svíce.

„Velice jsem toužil jísti s vámi tohoto beránka, než budu trpět. Neboť vám pravím, že ho již nebudu jíst, dokud vše nedojde naplnění v království Božím,“ řekl.

Učedníci zůstali beze slova. Jidáš, který dosud měl slzy v očích, pozorně hleděl na Mistra. Zato Petr vypadal téměř cizí všemu kolem, jako by očekával, že se něco stane.

Vyprávění umírajícího přerušil silný záchvat kašle. Žák se pokusil vpravit mu do úst trochu vody, ale ta se smísila s vykašlanou krví.

„Zbývá mi málo času. Musíme pokračovat, je to nutné,“ řekl stařec.

Než se znovu dali do práce, Eliezer vstal a přilil do kahanů olej, aby měli víc světla.

Mistr požehnal jeden z džbánů a naplnil první pohár na počest *kiduše*, posvěcení; druhý pohár k *hagadě*, obětování beránka; třetí k modlitbám díkůvzdání a konečně čtvrtý k závěrečným modlitbám. Pak promluvil znovu:

„Neboť vám pravím, že nebudu již píti z plodu vinné révy až do toho dne, kdy budu pít nový kalich v Božím království.“

Pak Mistr podal Janovi talíř s *charosetem*, pikantní červenou směsí. Ten vzal skývu chleba a omočil ji v ní. Vzápětí podal talíř

Ondřejovi, ten Bartoloměji, ten zase Tomášovi, pak Matoušovi, Jakubovi Menšímu, Jakubovi Většímu, Filipovi, Judovi Tadeášovi, Šimonu Zélótovi, Jidášovi Išariotskému a konečně Petrovi.

Jan nespouštěl oči z Petra. Ostatní k němu neměli důvěru. Jan, bývalý rybář, se častokrát projevil jako hádavý, nedbalý člověk, sobecký vůči ostatním učedníkům, který si touží přisvojit Petrovo místo po Mistrově boku. Jidáš mlčky pohlížel na Petra i Jana a držel v sobě tajemství, které mu Člověk sdělil na dvoře. Nepůsobilo to jako velikonoční večere, spíš jako večere na rozloučenou.

Jak tomu Jidáš rozuměl, Mistr usiloval, aby všech dvanáct pracovalo pospolu, bez přehnaných vzájemných ambicí. Nikdo neměl být větší než ostatní, nikdo mocnější mezi pokornými, významnější mezi skromnými. Všech dvanáct se teď v prostém domě ve čtvrti Sion shromáždilo nejen proto, aby jim Mistr mohl poděkovat za věrnost, ale i proto, aby je zpravil o poslání, které jim bude svěřeno: jedenáct z nich má sloužit všemu lidstvu jako náboženští vůdci. Poslední z dvanácti bude ten vyvolený.

Petr byl dopálený na Jana, který ho obviňoval, že nedodržuje Mistrova přikázání a příliš často se vyvyšuje nad ostatní.

„Já aspoň jsem připraven spolu s Mistrem i zemřít!“ zvolal.

Mistr náhle jejich spor přerušil.

„Pravím ti, Petře, než dnes kohout zakokrhá, ty už třikrát zapřeš, že mne znáš.“

Od této chvíle večere probíhala podle uzákoněných pravidel: předčítali *Halel*, žalmy 113 a 144, pili vodu s hořkými bylinami a každý pojezl kousek beránka.

„Jeden z vás mne zradí,“ pravil Mistr, když se večere chýlila ke konci.

„O kom to mluvíš?“ zeptal se Jakub Menší.

Zavládlo dlouhé ticho.

„Co učiníte, učinite hned, neboť jeden z vás mne zradí, aby jiný z vás mohl zdědit klíče k Božímu království, až já již nebudu mezi vámi.“

Přítomní se zadívali na Petra, který se snažil vyhnout jejich pohledům.

„Pravím vám toliko, že kam já odcházím, tam vy přijít nemůžete, ale milujte se navzájem, jako já jsem miloval vás. Byl oslaven Syn člověka a Bůh byl oslaven v něm. Bůh jej také oslaví v sobě a oslaví jej hned.“ Po krátkém mlčení Mistr ulomil skývu chleba a řekl: „Vezměte, jezte, toto jest mé tělo.“ Poté vzal kalich s vínem a slavnostně pravil: „Vezměte a pijte, neboť toto jest má krev, která zpečetuje smlouvu a prolévá se za mnohé na odpuštění hříchů.“

Všichni se napili, a když byl pohár prázdný, vrátili jej Mistrovi.

„Vstaňte a pojďme odtud,“ nařídil.

Šimon, který měl na starosti bezpečnost, naléhal, aby nenápadně vyšli z domu jeden po druhém a zamířili ke Zlaté bráně, která na Velikonoce zůstávala otevřená a římsí vojáci u ní nehlídali.

O něco později se Mistr s učedníky znovu sešel pod stromy v Getsemanské zahradě na úpatí Olivové hory. Někteří si sedli na zem, opření o kmeny stromů, jiní postávali a rozmlouvali.

Noc plynula v modlitbách a dlouhých rozpravách, když tu se náhle mezi stromy objevili vojáci s tasenými meči. Někteří učedníci vstali.

„Přišla hodina, hle, Syn člověka je vydáván do rukou hříšníků. Vstaňte, pojďme! Hle, přiblížil se ten, který mě zrazuje.“

Všechny pohledy se soustředily na apoštola, který stál Mistrovi nejbliže, na Jidáše Iškariotského, k němuž Mistr vztáhl ruku. Stranou od ostatních, vzdálený tomu, co se dělo, přihlížel výjevu Petr.

Několik členů chrámové stráže pod Jonatánovým velením Ježíše obstoupilo. Šimon Zélóta, zvyklý unikat římským a Herodovým vojákům, kteří po něm slídili v galilejských horách, a útočit na ně, vycítil nebezpečí. S dýkou v ruce běžel chránit Mistra, který už řekl, kdo je, a vztáhl ruce, aby mu nasadili pouta.

„Schovej tu dýku,“ nařídil Mistr, zatímco strážci už mu svažovali ruce.

O pár hodin později, když byl Ježíš vyslýchán ve Velkém Sanhedrinu, přistoupila k Petrovi jakási žena a před hloučkem vojáků ho osočila:

„Nejsi ty taky učedník toho muže?“

Petr zavrtěl hlavou na znamení, že zajatého nezná. Tak ho poprvé zapřel.

Když Ježíše předváděli před nejvyššího velekněze, ocitl se Petr náhle v davu. Nějaká služka na něj ukázala prstem a obvinila ho, že patří k následovníkům muže, který je teď souzen před nejvyšším veleknězem. Vykládala, že ho viděla kráčet vedle toho Člověka, který jel na oslu.

Petr to důrazně popřel.

„Neznám ho! Jenom jsem šel za tím oslem,“ vykřikl na svou obranu. Tak ho zapřel podruhé.

Pokoušel se vytratit, ale jakýsi služebník jej udeřil do prsou a obořil se na něj:

„Už jen to, jak mluvíš, prozrazuje, že patříš k jeho lidem.“

Učedník začal sluhovi hlasitě lát do lhářů a volal na všechny kolem, že „toho muže“ nezná. Rozhořčoval se tak přesvědčivě, že sluhové a strážce, které hádka přivábila, se zase rozešli. Po třetím zapření zakokrhál kohout.

O několik málo hodin později podstoupil Člověk, Mistr dvanácti apoštolů, své utrpení. Byl bičován až do vyčerpání, ztlučen, poplíván a nakonec ukřížován na vrchu Golgota.

Lidé, kteří se shromáždili, aby ukřižování přihlíželi, se začali pomalu rozcházet, ale vojáci zůstali na stráž u paty kříže. Když už si mysleli, že je odsouzenec mrtvý, ten pozvedl hlavu, pohlédl na dva lupiče ukřižované po jeho boku a řekl:

„Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“

Po třech hodinách na kříži promluvil odsouzený znovu:

„Dokonáno jest.“ To byla jeho poslední slova.

Římský setník Longinus, který zde působil jako *exactor mortis* mající ověřit, že je odsouzenec mrtvý, se chopil kopí a zabodl je Člověku do boku.

Jen několik málo mil odtud prchal pod rouškou noci jeden z apoštolů na rybářském člunu do bezpečí alexandrijského přístavu.

Po celé hodiny, dny a noci diktoval stařec ve svitu olejových kahanů žáku Eliezerovi své vzpomínky. Chtěl zanechat svědectví o tom, jaké bylo jeho místo v dějinách.

Šestkrát vyšel měsíc, když Eliezer jednoho večera tak jako jindy vešel do chatrče, aby pokračoval v zaznamenávání učitelových vzpomínek.

„Mistře?“ zeptal se, ale žádnou odpověď nedostal. „Mistře?“

Žák si kahanem posvítil na tvář posledního apoštola. Byla žlutavá, zbrocená potem a nasvědčovala, že zemřel téhož večera v mučivých vidinách.

Tu Eliezer pochopil, že papyrové svitky, chaoticky nakupené vedle starcova těla, změní běh dějin křesťanství. V oné chvíli však nemohl tušit, kolik lidí nebude mít zájem, aby ta slova někdy vyšla na světlo.

Pohoří Džebel Qarara, zbarvené do měděna, se majestátně tyčilo z egyptské pouště. Svou vyprahlostí a tajemnými tvary připomínalo měsíční krajinu, jako by bylo z jiné planety. Kolem vrcholů se neustále honil silný vítr a strhával s sebou mračna horkého písku, který se lepil k tělu jako jemný povlak. Tým vítr se proháněl i údolím po celé jeho šířce a délce a dělal z něj pec, v níž teplota neklesala pod čtyřicet stupňů ve stínu.

Do údolí často chodili *feláhové*, rolníci, kteří v kraji hledali *sabakh*, hnojivo bohaté na dusičnany, hojně využívané v zemědělství. Jednoho večera sem zašla skupinka tří *feláhů*. Ten, který je vedl, se jmenoval Hany Chabet. Za ním šel jeho přítel Mohamed se svým synovcem. Všichni s sebou měli lucerny a lopaty, naložené na hřbetech tří oslíků.

K hledání vytouženého *sabakhu*, který mohl jejich rodiny aspoň na pár dní zbavit hladu, si vybrali kopec u jedné stěny údolí. *Sabakh* byl pro mnoho těchto mužů zdrojem obživy, pokud se na ně neusmálo štěstí a nenašli nějaký ten hrob, který by mohli vyrabovat a předměty pak prodat na pokoutním tržišti v Al Minya či dokonce na trhu v Káhiře nebo v Alexandrii.

Hany Chabet, Mohamed a jeho synovec se chopili dřevěných lopat a začali odhazovat písek. Najednou Mohamed těsně u skály narazil na něco tvrdého. Nejdřív si myslel, že to je skalnatý výběžek kopce, ale když tam nástrojem zajel podruhé, odpadlo velké množství písku zakrývajícíchosi, co se podobalo náhrobnímu kamení. Trojice se zprvu domnívala, že jde jen o část skalní stěny, ale Hany si všiml, že vypadá, jako by ji ohladila lidská ruka, a ne přírodní živly.

Tři muži na sebe překvapeně pohlédli. Vskrytu si pomysleli, že možná našli ztracený hrob nějakého faraóna nebo velekněze. Ti byli pohřbíváni s velkým počtem cenných obět-

ních darů, tedy s předměty, které by se daly na černém trhu snadno prodat.

Vykrádání hrobů se v Egyptě praktikovalo hned ode dne, kdy byly postaveny první pyramidy. Faraóni dokonce nařizovali, že stavitelé a dělníci, kteří hloubili podzemní chodby, mají být pohřbeni spolu s nimi, aby se nikdo nedozvěděl, kde přesně se nachází tajný vchod do pohřební komory.

Trojice mužů se pomocí lopat snažila kamennou desku obnažit a zjistit tak, jak je vchod ve skutečnosti veliký. Jak v prvních ranních paprscích slunce otloukali hlazený kámen, v duchu snili o tom, že našli hrob, který vydá na denní světlo nějaké pozůstatky slavných čtyř tisíciletí egyptských dějin.

Střídavě se pokoušeli uvolnit tlustou kamennou desku, zakrývající přístup do vnitřního prostoru. Ta se každým úderem vyvíklávala čím dál víc.

Když Hany Chabet uviděl, že vstupní otvor je už skoro volný, nakázal Mohamedovi podsunout pod kámen lopaty, aby ho zapáčením nadzvedli. Při pátém pokusu v úmorném vedru se kámen pohnul a zevnitř zavanul pach zatuchliny. Odsunuli desku a uviděli temnou chodbičku vedoucí do další komory.

Hany se vrátil na místo, kde zanechali osly, a přinesl od tamtud dvě lucerny. Rozžehl je venku před jeskyní a předal je Mohamedovi a jeho synovci.

„Počkejte, až budu vevnitř, a pak mi jednu podejte,“ nařídil.

Ztěžka se soukal dovnitř, kolem sebe písek a uvolněné kameny, a v jednu chvíli se ve tmě pokusil naslepo došlápnout. Kamení se pod ním sesulo a Hany se skulil na dno jeskyně.

Obklopila ho tma, jen od vchodu slyšel hlasy svých druhů.

„Hany, Hany, příteli!“ volal Mohamed. „Jsi v pořádku? Panebože! V té tmě tě vůbec nevidím.“

Najednou se z temného ústí jeskyně vysunula ruka a chňapla po Mohamedově paži. Ten uskočil dozadu a v leknutí uslyšel,

jak se jeho synovec směje. Zaklel, zvedl ze země lucernu a vrátil se s ní ke vchodu do kobky.

„To jsem já, Hany. Nelekej se a podej mi lucernu,“ požádal rolník.

Ve světle svítilny vypadala chodbička mnohem kratší, než ve skutečnosti byla. Skoro dva metry vysoký stupeň na jejím konci tvořil přístup do komory o rozloze asi čtyřiceti metrů čtverečních. Vzadu Hany zahlédl něco, co vypadalo jako tři rakve, a mezi nimi *zir*, nádobu podobnou džbánu, možná hodně starou, zalitou dehtem.

Vyndal z opasku nůž a začal odstraňovat zapečetěné víko džbánu. Když byl hotov, nadzvedl těžké víko a lucernou si posvítil dovnitř, aby zjistil, co se skrývá v temném nitru nádoby. Uviděl schránku z bílého vápence, na pohled velmi starobyloou. V první chvíli ho napadlo, že by to mohla být truhlička s dětskými ostatky.

Musel se polovinou těla nasoukat dovnitř, a teprve pak na schránku dosáhl a ztěžka ji vytáhl ven. Opatrně ji položil na podlahu z písku a pár minut jen mlčky nad nálezem stál a prohlížel si ho.

Ticho náhle porušilo Mohamedovo zaklení. Do kobky slezl po provaze, jehož konec měl uvázaný kolem pasu, a když se chtěl na jednu rakev postavit, víko se zbortilo a odhalilo nějaké tělo. Vedle něho leželo několik skleněných flakonů, obalených slámou a papyrem.

„To pro případ, že by ta díra byla hlubší,“ vysvětloval Mohamed poněkud zahanbeně, když rozvazoval uzly a zbavoval se provazu.

Přestože oba muži byli negramotní, dobře věděli, že schránka může vynést slušnou částku peněz. Mohamed vytáhl ze šatů kovový klínek a začal hledat vnější okraj truhličky. Úderem zarazil klínek pod víko, zapáčil a víko povolilo.

Oba *feláhové* zvědavě nakoukli dovnitř a uviděli jakýsi vy-
rudlý kus látky, ve kterém bylo cosi zabaleno. Začali látku
odmotávat a po chvíli spatřili něco, co vypadalo jako starobylá
kniha v deskách z kůže, s papyrovými listy popsanými podiv-
nými znaky. Byla dobře zachovalá, pravděpodobně proto, že
zapečetěná schránka, džbán i vchod do kobky ji po staletí chrá-
nily před povětrnostními vlivy.

Muži se bez dlouhých úvah rozhodli rukopis znovu zaba-
lit a vrátit ho tam, kde předtím byl. Poté vložili schránku do
nádoby a přiklopili víko. Vylezli z kobky a všichni tři zase dali
na místo ohlazenou kamennou desku, která zakrývala vchod.
Desku pak zaházeli pískem a kameny.

Když už se na hřbetech oslů vzdalovali z místa, zeptal se
Mohamed Hanyho:

„Co teď uděláme? Komu to řekneme?“

Hany, který jel vpředu, se otočil:

„Nikomu. Nesmíme o tom nikomu říct. Pověz svému synovci,
že jestli zjistím, že si pustil pusu na špacír, těmahle vlastníma ru-
kama ho roztrhnu, natru ho solí a zabalím do prasečí kůže.“

Mohamed a jeho synovec byli muslimové, Hany byl kopt.

„S ním si nedělej starosti,“ uklidňoval ho Mohamed. „Pro
vlastní dobro bude držet jazyk za zuby.“

Kolem poledního dorazila malá karavana do vsi. Hany se
rozloučil se svými společníky a nakázal jim, aby ho nevyhle-
dávali, dokud jim nedá sám vědět. Hany Chabet se všemožně
snažil nevzbudit ve vsi podezření, a hlavně policie se nesměla
nic dozvědět.

Beze slova vešel domů, políbil ženu na čelo, vzal tlumok
a nacpal do něj pár kousků čistého prádla a svatý obrázek
Panny Marie z Adry. Pak vyšel ven a zamířil na výjezdovou
cestu ze vsi, aby si počkal na omšelý autobus do nedalekého
města Maghagha.

Po hodinové jízdě prašnými silnicemi plnými výmolů autobus přešel rameno Nilu a hned za ním zastavil. Prudké zabrzdění vytrhlo Hanyho z dlouhého spánku, do něhož upadl, sotva nastoupil. Měl za sebou vyčerpávající den.

Vystoupil z autobusu a zamířil k prodavači sušených datlí na nároží, aby se ho zeptal na jednu ulici. Muž vstal a dal se do vysvětlování, jak se tam dostat.

Po chvilce chůze Hany konečně došel k jistému domu s předním dvorkem. Na ulici čtalo několik chlapců do gumového míče. Nahlédl dovnitř ve snaze zjistit, jestli je někdo doma. Zevnitř se zeptal ženský hlas, co si přeje.

„Mohl bych mluvit s panem Abdelem Gabrielem Sajedem?“ požádal Hany ženu, která mu vyšla naproti a utírala si ruce.

„Manžel tu musí být každou chvíli. Jestli chcete, můžete na něj počkat vevnitř,“ nabídla mu a otevřela přichozímu dveře.

Sajedův dům byl typickým obydlím tradiční koptské rodiny ze skromných poměrů. Jakmile vstoupil, Hany ucítil pronikavou vůni arabského *regiffu* a *samny baladi*, přepuštěného másla ghí. Věděl, že Sajed je pracovitý muž, který se zabývá pěstováním česneku, fazolí, obilí a cukrové třtiny, ale aby si k obživě početné rodiny přivydělal, věnuje se také, tak jako mnozí jiní v této části Egypta, vyhledávání jakýchkoli zajímavých předmětů, které by se daly prodat na trhu. Jeho nejvýznamnějším nálezem bylo několik kousků koptských tkanin ze 4. a 5. století, objevených v jedné jeskyni u Al Lahunu. Hany věděl, že Sajed má díky těmto nálezům dobré kontakty na různé překupníky v Káhiře a Alexandrii. I když, realisticky vzato, jeho kontakty byli nanejvýš drobní klenotníci, kteří brali každou tretku, kterou jim člověk přinesl, amulety, látky, zlomky nádob, cokoliv, co mohlo mít nějakou hodnotu.

Od nálezů ve Středním Egyptě až do chvíle, kdy se předmět

dostal do káhírských obchodů, mohla ovšem jeho cena přesáhnout jeho skutečnou hodnotu až o dvě stě procent. Překupníci pochopitelně využívali nevzdělanosti výkopců, kteří mluvili jen místním nářečím, ale i tak Sajed vždycky uměl dobře vydělat na věcech, které vozil sám osobně a kvůli nimž podnikal úmornou tříhodinovou cestu autem do hlavního města.

Obchodování s předměty tohoto druhu bylo staré jako sama egyptská civilizace. Od devatenáctého století objevovali Egypt a bohatství jeho minulosti badatelé a dobyvatelé, kteří přišli z Evropy. Některé z největších egyptských pokladů, jako Rosettská deska, byly nalezeny v hrobkách a následně zakoupeny nebo dokonce ukradeny za tím účelem, aby byly odeslány do Evropy a tam vystaveny ve významných muzeích v Londýně, Berlíně, Petrohradě nebo Římě. Když Egypt po druhé světové válce získal plnou nezávislost, vláda začala nelegální obchod se starožitnostmi přísně regulovat, spíš ve snaze získat nad ním kontrolu než ho zbrzdit.

Zákon přijatý v padesátých letech dal obchodníkům půlroční lhůtu k registraci předmětů v jejich vlastnictví, aby se tak omezil jejich prodej. Postupem času hledala egyptská vláda nové způsoby, jak dostat nelegální obchod pod účinnější kontrolu. Tato opatření nicméně zmožila jen málo, anebo vůbec nic proti činnosti sice pronásledované, ale kvůli vysokým ziskům, jež z ní plynuly, těžko postižitelné.

A tak kvetl výnosný černý trh s předměty vnesenými přímo z hrobů nebo z vykopávek, s předměty, které se neobjevily v žádných soupisech, a proto pro egyptskou památkovou péči věcně neexistovaly.

Egyptologové z celého světa i místní památkáři měli ve zvyku říkat: „Egyptská starožitnost je považována za podvrh nebo za předmět podezřelého původu, pokud se neprokáže

opak.“ Jestliže egyptské úřady zjistily, že po přijetí zákona byl nějaký předmět prodán, mohly ze zákona požadovat jeho navrácení. Sajed byl v řetězu nezákonného obchodování se starožitnostmi jen jedním z nejnižších článků.

Hany právě pojídal datle a popíjel čaj s mátou, když zvenčí uslyšel křik dětí. To početní potomci Abdela Gabriela Sajeda vítali otce. Hany vstal, aby příchozího pozdravil.

„Pane Sajede, rád bych si s vámi v soukromí promluvil,“ řekl.

„Dobře, jenom si umyju ruce a popovídáme si,“ odpověděl Sajed zdravící se s manželkou.

O pár minut později už oba muži seděli tváří v tvář u nízkého stolku, na němž byly vyrovnány talířky s máslem, chlebem a pastou z cizrny a oleje. Hany najednou ztišil hlas, aby nikdo nemohl zaslechnout, o čem spolu mluví. Sajedův výraz se změnil spolu s tím, jak mu Hany líčil, co našli v jeskyni v Džebel Qarara.

Sajed chvíli seděl mlčky, a pak Hanymu nařídil, ať se o objevu nikomu nezmiňuje, že se o všechno postará sám. Měl v úmyslu dojet autem k jeskyni, vyzvednout všechny cenné předměty a vchod zase zakrýt, aby po vyloupení nezůstaly žádné stopy.

„Musí se to provést v co největší tajnosti, aby se ani policie, ani jiní vykrádači hrobů nedozvěděli, na co jsme přišli,“ řekl šeptem. „Rozhodně bude lepší, když dneska přespíte u mne, a zítra ráno ještě před svítáním vyrazíme do Džebel Qarara a sestoupíme do jeskyně.“

Slunce ještě nevyšlo a obloha byla zbarvená rudofialově, když o několik málo hodin později vjel do vyprahlého údolí otlučený vůz Abdela Gabriela Sajeda a o půl kilometru dál zastavil u vchodu do hrobky. Oba muži vystoupili, z kufru auta

vyndali lopaty a začali odhazovat písek, který maskoval vchod.

Po půlhodině práce, kdy už jim slunce páliło do zad, se jim podařilo odkrýt vstupní otvor. Všude panovalo ticho, bylo slyšet jen svist větru v údolí. S rozsvícenými baterkami se protáhli do hrobky. Udeřil je pronikavý zápach, ale dalo se to vydržet, poněvadž zvenčí proudil dovnitř čerstvý vzduch.

Hany vypáčil nožem víko nádoby a vyndal z ní těžkou vápencovou schránku. Když ji otevřel, objevila se před zrakem Abdela Sajeda kniha z papýrových listů, svázaná v kůži a sepsaná v jazyce, který neznal. Vrátili ji zpátky do schránky, schránku vynesli ven a jeskyni zase uzavřeli ohlazenou kamenou deskou. Sajed uložil schránku do kufru auta a zakryl ji starým pytlem. Z místa odjeli stejně opatrně, jako přijeli, aniž po jeskyni zanechali jakoukoliv stopu.

Co oba rolníci dosud nevěděli, to byla skutečnost, že suché a horké podnebí Džebel Qarara pomohlo uchovat jedno z největších tajemství křesťanství. Od okamžiku, kdy je vyzvedli z jeskyně, se začal odpočítávat jeho rozvrat.

Právě tak Hany a Sajed nevěděli, že z temné hlubiny dějin právě vynesli na světlo slova Jidáše Iškariotského. Od smrti Ježíšova nejmilejšího apoštola uplynulo tisíc osm set devadesát pět let a ve ztraceném koutě Středního Egypta teď dva *feláhové* navraceli světu jeho svědectví. Ta kniha se měla stát jedním z nejvýznamnějších objevů biblických dějin v současném století.

SAINT-JEAN D'ACRE, NYNĚJŠÍ ACRE

Co tady dělám? Jak jsem se tu ocitla? Jak jsem se ocitla v té tmě? V těchhle katakombách? Nemůžu si vzpomenout... říkala si

mladá žena, opřená o zeď. Musím vědět, jak jsem se dostala až sem. Vzpomínej... Vzpomínej, Afdero, snaž se vzpomenout. Jak ses sem dostala? Je tu zima a hrozně vlhko. Aha... ano, už se mi to začíná vybavovat, už to všechno začínám jasně vidět. Ariel na mě volá jménem, byl letní den. Vedro. Ano, vybavuju si ten horký letní den u Jeruzaléma, u těch odkrytých hrobů. Ariel na mě volá, aby přivábil mou pozornost, a ten vzkaz od Assal, mé sestry. Telefonovala jsem sestře k nám domů do Benátek. Ano, vzpomínám si. Její vzkaz o babičce. O babiččině zdraví. Umírala a chtěla se mnou mluvit. Ano, už si vzpomínám... tím to všechno začalo...

JERUZALÉM, OSMDESÁTÁ LÉTA 20. STOLETÍ

Vykopávky pokračovaly v neúprosném letním vedru dobrým tempem. Izraelští a italsí archeologové před časem objevili ve východní části Jeruzaléma šest hrobů z roku 1.

Pár metrů před vstupem do hrobky číslo 4 se pod slunečným chránila mladá, asi třicetiletá žena, která třídila kosterní pozůstatky a předměty nalezené v odkrytých hrobech. Pracovala pro Izraelský památkový úřad sídlící v jeruzalémském Rockefellerově muzeu.

Jistou rukou brala jednotlivé kosti, štětcem je zbavovala prachu, který na nich ulpěl za staletí, a co chvíli překreslovala do bloku v kožených deskách pohřební symboly vyryté na kostech.

Hlas Ariela, mladého asistenta při odkrývacích pracích, vytrhl Afderu Brooksovou z jejího choulostivého úkolu.

„Afdi, Afdi!“ volal asistent, aby přivábil její pozornost.

Když mladá žena zaslechla své jméno, vstala, stříškou dlaně si zaclonila oči, aby ji prudké slunce neoslepovalo, a zapátrala, odkud hlas přichází.

„Tady jsem!“ křikla mladá archeoložka na asistenta.

Ariel k ní běžel s nějakým papírem v ruce. Práci asistenta na vykopávkách vykonával souběžně se studiem biblické archeologie na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě. Během vojenské služby byl přidělen k obrněné divizi v pásmu Gazy. Jeho otec zahynul před několika málo lety v jomkippurské válce. Pro Af-

deru bylo šokující vidět tyhle mladé idealisty, jak hovoří o míru a svobodě, a přitom slouží v izraelské armádě.

„Afdi, nesu ti vzkaz,“ řekl Ariel.

„Díky, Ari,“ odpověděla mladá žena a poodstoupila, aby si ho přečetla.

„Špatné zprávy?“ zeptal se Ariel, když uviděl, jak se tváří.

„Mám zavolat sestře. Musí jít o něco naléhavého.“

O několik hodin později, už ve své pracovně v Rockefellerově muzeu, se Afdera chystala zatelefonovat své sestře Assal. Zvedla sluchátko a vyťukala číslo domů: 00, mezinárodní předčíslení; 39, předčíslení Itálie; 41, předčíslení Benátek; a konečně číslo 522 2349.

Po pár vteřinách a několika vyzváněcích tónech se na druhé straně linky ozval hlas.

„To je Rosa?“ zeptala se Afdera.

„Slečna Afdera?“ otázal se hlas.

„Ano, Roso, tady Afdera.“

„To mám radost, že vás slyším, slečno Afdero! Kdepak jste?“ ptala se služka.

„Volám z Jeruzaléma, z Izraele,“ přidala na hlase Afdera.

„Odkud že to voláte?“

Rosa, teď trochu nahluchlá, sloužila u Brooksových téměř padesát let od té doby, co nastoupila u Afdeřiny babičky Crescentie Brooksové. Nikdo z jejich příbuzných už nežil, a tak Brooksovi nechali starou Rosu bydlet v rodinném paláci v Benátkách. Stala se další členkou rodiny.

„Potřebuju mluvit se sestrou, Roso,“ požádala Afdera, která se snažila vyslovovat co nejzřetelněji a hlasitě, aby překonala nedoslýchavost staré služky.

„Slečna Assal zrovna není v paláci, slečno Afdero. Jestli chcete, nechte mi své číslo, řeknu jí, ať vám zavolá.“

„Dostala jsem od ní naléhavý vzkaz. Děje se něco?“ zeptala se mladá žena.

Ve sluchátku zaslechla chvatné kroky, jako by někdo běžel k telefonu. Určitě její sestra Assal.

„Ahoj, sestřičko.“

„Ahoj, Assal. Co se děje?“ zeptala se napjatě Afdera.

„Babička.“

„Co je s babičkou?“ znovu se zeptala mladá žena.

„Má na kahánku a chce tě vidět.“

„Do háje!“ vykřikla na druhém konci telefonní linky Afdera.

„Asi se těžko stihnu vrátit v jednom dni. Musím se podívat, jestli něco letí z Tel Avivu do Benátek. Počkej, mrknu se, co se dá dělat, a pak ti zavolám.“

„Fajn. Budu čekat.“

„Prosím tě nedovol, aby babička umřela, než se vrátím. Musím ji vidět,“ požádala Afdera, než zavěsila.

„Neboj se. Dám na ni pozor, ale přijed' co nejdřív,“ naléhala sestra.

Abderu obklopilo ticho její malé zaprášené pracovny v podzemí Rockefellerova muzea. Pokoušela se vybavit si minulost a představit si, jakou prázdnotu v ní a její sestře zanechá babiččina smrt.

Babička Crescentia byla pro mladou ženu něco jako hrdinka z dobrodružných knih, které v dětství hltala před spaním v zešerelé ložnici.

Její babička se narodila v britském Egyptě a rodiče ji jako velmi mladou dívku poslali studovat do Paříže a Ženevy.

Ve francouzské metropoli poznala svého prvního manžela, ruského exulanta, carova přívržence, který ji naučil šperkařskému umění. Po svém druhém sňatku s baronem Ranierem Franchettim se usídlila v Benátkách. Tam udržovala úzké styky s židovskou komunitou. Říkalo se, že za německé okupace v letech 1943 až 1945 Crescentia s manželem ukrývali židovské občany v labyrintu benátského podzemí. Afdera měla v živé

paměti černobílou fotografií, na níž její prarodiče, ovinutí italskou vlajkou, tančí v den osvobození 28. dubna na náměstí svatého Marka.

A právě v městě kanálů si Crescentia Brooksová zřídila svou první galerii, Brooks Antique Gallery. Spolu s manželem a dcerou, matkou Afdery a Assal, procestovala Egypt, Somálsko, Súdán a Etiopii a během těch dlouhých cest propadla zálibě ve starožitnostech. Dědeček své vnučky pojmenoval na počest dvou stejnojmenných slaných jezer v etiopském regionálním státě Afar, nějakých osm set padesát kilometrů východně od Addis Abeby.

Dědeček obou dívek, Raniero Franchetti, byl slavný cestovatel, který zbrousil svět od čínských moří po Skalnaté hory. Rád vnučkám vyprávěl, jak ho v Malajsii opustila posádka džunky, na níž vypukl mor. Líčil jim také, jak strávil víc než rok u jednoho pygmejského kmene a jak ho zachránila jistá anglická misionářka, když už ho všichni považovali za mrtvého. Dědečkovým nejslavnějším příběhem nicméně byla, jak vyprávěla sama Afdera, jeho výprava do etiopského Danakilu po stopách Giuliettiho expedice, pobité Dankaly. V dětství trávil Afdera i Assal dlouhé hodiny prohlížením dědečkových starých deníků, sepsaných pečlivým rukopisem a doprovázených akvarelovými ilustracemi míst a osob, s nimiž se setkal na svých cestách křížem krážem po světě. Jednou z těch zvláštních osobností, jež potkal, byla krásná Crescentia Brooksová, Afdčina babička, a za několik málo let se stala jeho ženou.

Afdera se zadívala na fotografii ve zčernalém stříbrném rámečku, stojící na jejím pracovním stole. Byl na ní dědeček s úzkým černým knírkem a tropickou přilbou na hlavě. Babiče vykukovaly pod kloboučkem černé vlasy zastřižené podle typické módy dvacátých let a v ruce držela slunečník na ochranu před sálajícím sluncem etiopské pouště.

„Možná proto nosím stejný účes,“ pomyslela si Afdera.

Po konci druhé světové války se babička stala jednou z nejvýznamnějších a nejváženějších obchodnic se starožitnostmi v celé Evropě. Otevřela si obchodní pobočku v hlavním městě Švýcarska, Bernu, nejdůležitějším centru starožitnického obchodu na evropském kontinentě, a zároveň si její služby vyžadovala významná japonská, americká, německá a izraelská muzea, když chtěla do svých sbírek získat egyptské kousky. Jako holčička Afdera fascinovaně přihlížela, jak babička plynou arabštinou smlouvá o cenu žádané figurky Hóra, jak se perfektní řečtinou dohaduje na ceně vzácné sochy odpočívajícího Hérakla, nebo jak v angličtině, francouzštině, němčině a dokonce i ruštině uzavírá kupní smlouvy na starožitnosti v hodnotě milionů dolarů.

Ylan Geršon, ředitel Rockefellerova muzea v Jeruzalémě a starý rodinný přítel, Afdeře vždycky říkal, že její babička umí čichem odhadnout, jestli je nějaký egyptský kousek originál, anebo pouhá kopie. Možná to byla jen další z mnoha legend, které Crescentii obklopovaly, ale pro Afderu a její sestru byla babička vším od onoho temného rána, kdy ji viděly vystupovat z newyorského taxíku. Jejich rodiče právě zahynuli při horolezeckém výstupu v okolí Aspenu.

Ta majestátní, autoritativní žena se tak stala jejich jedinou rodinou a obě děvčátka, jedno jedenáctileté, druhé devítileté, jedinou rodinou Crescentie Brooksové. Beze slova sevřela vnučky v objetí a odvezla je k sobě, do benátského paláce.

„Ničeho se nebojte. Babička je tu s vámi. Nic se vám nestane,“ řekla jim.

Jí vděčila za všechno, čím je, dokonce i za svou lásku k archeologii, k dějinám a starým památkám. Babička ji přesvědčila, aby v Oxfordu studovala historii a aby si na Hebrejské univerzitě v Jeruzalémě udělala specializaci na egyptskou a bib-

lickou archeologii. Záslouhou babiččinych „temných“ styků, jak Crescentia ráda označovala své obchodní kontakty, získala Afdera místo v Rockefellerově muzeu, hlavním stanu izraelské památkové péče. Bylo nepochybné, že Crescentia vnučku připravuje k tomu, aby po ní převzala obchod, až zemře, avšak Afdera dosud netušila, že po babičce zdědí i cenné tajemství.

BENÁTKY

Po tříhodinovém letu mezi izraelskou metropolí a městem kanálů s mezipřistáním v Římě a nevyhnutelnou ztrátou zavazadla Afdera konečně přistála v Benátkách. Cestou z terminálu letiště Marca Pola zahlédla Sampsona Hamiltona, babiččina věrného právníka, skrytého za výtiskem *The Financial Times*.

„Dobrý den, Same,“ pozdravila ho Afdera.

„No ne...! Dobrý den, Afdero. Neviděl jsem tě,“ odpověděl zdvořile, složil noviny a vzal mladé ženě příruční kufřík z ruky. „Kde máš zavazadla?“ zeptal se zvědavě.

„Někde v limbu, italském,“ opáčila Afdera. „Musím říct Rose, ať zítra zavolá na Alitalii, jestli je už našli.“

Odmlčela se a pak se zeptala, jako by nechtěla znát odpověď:

„Co babička, jak na tom je?“

„Čeká na tebe,“ stručně odpověděl právník.

„Ale no tak, Same, myslím zdravotně,“ naléhala Afdera.

„Čeká na tebe,“ zopakoval věrný právník.

Elegantní Sampson Hamilton pracoval s její babičkou už kdovíjak dlouho. Vystudoval práva v Basileji, uměleckém a kulturním středisku Švýcarska. Crescentia o něm říkala, že je dokonale namixovaný Švýcar: „Vynikajícím způsobem v sobě spojuje francouzskou kosmopolitní kulturu, přísné a perfektní

německé právní vzdělání a zásluhou italské výchovy i umění obratně se pohybovat v soudních a starožitnických kruzích.“ Hamilton plynně mluvil německy, francouzsky a italsky. Jako bývalý posluchač na Harvardu, kde si udělal postgraduál, bezchybně ovládal i angličtinu.

Cestou v BMW po Via Orlanda k Ponte della Libertà se Afdera snažila zjistit něco víc o babiččině zdravotním stavu a o tom, proč ji babička dala tak naléhavě povolát.

„Počkej si. Až si s ní promluvíš, dozvíš se to,“ řekl Hamilton tónem naznačujícím, že už nehodlá říct ani slovo.

„Viděl jsi mou sestru?“

„Ano. Je pořád s tvou babičkou. I ona tě chce mít v těchhle chvílích vedle sebe,“ řekl Hamilton, který stále upíral pohled před sebe, na vozovku.

„Já vím.“

Hamilton strávil školní léta v jezuitské koleji Panny Marie Pomocné, kde musel po dlouhá období zachovávat *silentium*. Přísní profesori doufali, že si tak jejich žáci získají pomoc Panny Marie pro volbu správné cesty. Trénink v „mlčení“ udělal ze Sampsona dokonalého advokáta a důvěrníka Afdeřiny babičky. Afdera věděla, že s tímhle výcvikem z něho nevypáčí už ani slovo.

Kvůli zácpě u nájezdu na most byla cesta dost únavná, a tak mladá žena sáhla po novinách. Na titulní straně byl snímek dvaapadesáti rukojmích z americké ambasády v Teheránu, právě osvobozených z dlouhého zajetí.

O třicet minut později vůz projížděl po dlouhém mostě, který spojuje benátský ostrov s pevninou.

„Auto necháme na Piazzale Tronchetto. Tam na nás čeká Francesco a odveze nás k domu tvé babičky,“ oznámil jí Hamilton.

Zpomalil a zabočil vpravo k malému molu stranou od nádraží a oblasti, kde přistávají velké výletní lodi s turisty.

Zaparkovali, a k advokátovi přistoupil Francesco, aby mu vzal kuffík z ruky. Francesco byl očima a ušima Afdeřiny babičky. Věděl o všem, co se v Benátkách šustlo, a následně i babička. Crescentia ráda snídala v kuchyni paláce a přitom od věrného služebníka poslouchala klepy šířící se po benátských kanálech.

Za pár minut odrazil malý motorový člun od mola a zamířil rovnou do Canal Grande pod mostem Ponte della Libertà. Jak pluli podél Fondamenta Crotta, Afdeře se znovu vybavily vzpomínky. Tohle město bezpochyby bylo *jejím* městem: jeho kanály, lidé, hnilobný pach stojaté vody v létě a vůně vlhkého mechu v zimě, jeho tajemné *teràs*, široké *salizzadas* a temné *rugas*. To všechno, jako nějaký koktejl, byly Benátky. Afdera se ráda vracela do svého města.

Člun podplul pod mostem Scalzi a pokračoval po Canal Grande. Napravo bylo vidět Palazzo Foscari-Contarini, palác Gritti, Donà Balbi, Fondaco dei Turchi nebo San Stae. Když byly malé, hrály Afdera a její sestra Assal takovou hru: zavřely oči, a když je pak otevřely, musely rychle říct jméno historické budovy na levé nebo pravé straně. Té, která vyhrála, dával dědeček minci, a druhou dával té, která prohrála, aby ta první nevěděla. Tak neprohrávala ani jedna.

Když měli na dohled *Corte Nuova*, Afdera pohlédla vlevo a vzápětí uviděla Ca' d'Oro, ten krásný dům patřící babičce, který byl od smrti rodičů *jejím* domovem.

Palác Ca' d'Oro, který dal v polovině patnáctého století vybudovat benátský obchodník Marino Contarini, syn prokurátora od Svatého Marka, byl dokonalým příkladem přechodu od gotiky k benátské renesanci. Zůstal nedokončený, chybělo levé křídlo, což budově dodávalo asymetrický vzhled, o němž dědeček s oblibou prohlašoval, že je „nedokonalostí proměněnou v umění“. Jeho průčelí, zdobené arkádami a dlouhými

lodžiami, se stalo jedním ze symbolů Canal Grande. V dětství Afdera milovala, když mohla prosedět hodiny za malým čtvercovým okénkem a obdivovat západ slunce nad městem.

Koncem sedmdesátých let dal její dědeček, baron Raniero Franchetti, budovu podstatně zrenovovat, aby byla obyvatelnější, ale neztratila přitom své umělecké renesanční kouzlo.

Obě děvčata běhávala po širokých galeriích pod obrazy takových mistrů, jako byli Andrea Mantegna, Vittore Carpaccio nebo Luca Signorelli, hrály si na schovávanou za sochami od Andrey Sansovina či Tullia Lombarda nebo skákaly se švihadlem pod Tizianovými freskami. Ty první hry, ty fantastické výjevy způsobily, že se ze sester Brooksových staly dvě milovnice umění.

Mladší Assal si vzala na starost umělecká díla shromážděná v Ca' d'Oro, rozřídila je, dala je ocenit a pojistit: listiny, kresby, keramiku, tapisérie, malby, prvotisky a další a bezpochyby vykonala velkou práci.

Z malého bílého mola patřícího k paláci dolehl k Afdeřinu sluchu hlas Assal. Z dálky uviděla její postavičku mávat rukama a dětinsky poskakovat, aby přivábila jejich pozornost.

„Tamhle máš sestru,“ řekl Sampson.

„Ano, vidím ji.“

Když mladá žena vkročila na molo, Assal se jí vrhla do náruče.

„Sestřičko, tolik jsi mi chyběla!“ řekla a oči jí zvlhly.

„No tak, no tak, neplač. Už jsem tady a hodlám tě pořádně zapřáhnout,“ zažertovala Afdera, když ruku v ruce vcházely do paláce.

Služka Rosa s hlasitým voláním jejího jména seběhla po schodišti a sevřela Afderu v mocných pažích.

„Slečinko Afdero, slečinko, taková radost zase vás vidět po té dlouhé době, co jste nás tu nechala opuštěné!“

„Ani nevíš, Roso, jak mi chyběla ta tvoje *baccalà mante-*

cata a tvoje *fegato alla veneziana!*“ procítěně pronesla Afdera a slastně přimhouřila oči.

„Však my si vás tu trošku vykrmíme, slečno Afdero. Ti Izraelci určitě nic pořádného nejedí. Jste jako lunt, ale to napravíme, abyste si našla dobrého benátského manžela.“

„Už dost, Roso, už sestru nech,“ zakročila Assal, „a připrav jí její pokoj.“

„To už jsem udělala, slečno. Jak dlouho u nás zůstanete?“ zeptala se služka.

„Ještě nevím, Roso. Podle toho, jak se bude dařit babičce.“

„Teď odpočívá, ale říkála, aby ses zabydlela, až přijedeš. Odpoledne si s tebou chce o samotě promluvit,“ řekla Assal poněkud tajemně.

„Proč je tu Sam?“ zeptala se Afdera sestry.

„Vždyť víš, že bez Sampsona babička nic důležitého nedělá. Včera přijel z Bernu a myslím, že se tu hodlá zdržet tak týden. Má ti předat obálku s plnými mocemi pro nějakou banku ve Spojených státech, ale to ti babička odpoledne vysvětlí,“ řekla Assal. „Teď si chvilku odpočiň, jestli chceš. Musíš být po cestě unavená.“

„Nejssem. Dám si sprchu a půjdu se trochu projít. Chci se podívat, jak vypadají Benátky.“

„Nic se nezměnilo od té doby, cos odjela,“ řekla Assal.

„Nic se nezměnilo od té doby, co je založili,“ opáčila se smíchem Afdera a vyběhla po schodišti.

O několik hodin později se po dlouhé procházce benátskými uličkami vrátila do Ca' d'Oro. Celé odpoledne myslela na to, když se toulala svými oblíbenými místy, jaké asi tajemství jí svěří babička, která ji přiměla, aby se z Blízkého Východu vrátila během pouhých několika hodin. Věděla, že stará paní má chatrné zdraví, ale nezdálo se, že by to s ní bylo vážné. Assal i Sampson vypadali klidně.

Když přišla do paláce, Rosa už na ni čekala ve dveřích.

„Babička se s vámi chce setkat v knihovně, slečno Afdero.“

„Děkuji, Roso, hned tam jdu,“ řekla mladá žena a rozběhla se ke schodišti.

Sotva vstoupila do rozlehlé knihovny, uviděla na širokém sofa schýlenou babiččinu postavu, zakrytou plédem. Seděl u ní advokát, probíral se doklady a listinami a podával je staré dámě k podpisu.

„Pojď dál, má milá, pojď dál, drahá vnučko, a sedni si sem ke mně,“ poplácala Crescentia dlaní na židli přistavenou k jejímu sofa. „Jen dodělám tyhle papíry a Sampson pak může počkat venku, než si spolu promluvíme.“

„Jistě, babičko,“ odpověděla Afdera, přisedla si a zůstala tiše.

Za pár minut srovnal advokát papíry do několika kožených desek a uložil si je do kufříku. Když byl hotov, vstal, lehce srazil podpatky a zamířil ke dveřím.

„Nesnáším, když tohle dělá,“ řekla stará dáma.

„Co tím myslíš?“

„Tu Samsponovu mánii cvakat podpatky,“ řekla babička, nakloněná k vnučce, aby advokát neslyšel.

„To je ta moje německo-švýcarská část,“ připustil Hamilton z protějšího konce knihovny.

„Taky nesnáším, že vypadá, že neslyší, a ve skutečnosti se dozví všechno,“ řekla zase Crescentia vnučce.

„Slyšel jsem tě, Crescentie,“ zavolal advokát, než za sebou dovřel dveře.

Těsně předtím vstoupila Rosa se stříbrným tácem, na němž stály dva šálky s pomerančovým čajem, konvice a talířek se zákusky. Na druhém stříbrném talířku se vršily bonbóny s *amarettem*.

„Neměla bys jíst tolik sladkostí, babi,“ upozornila ji Afdera.

„A co prosím tě může udělat stařeně jako já jeden zákusek

nebo bonbón? To myslíš, že mi prodlouží, nebo zkrátí život? Hlouposti!“ namítla stará dáma, která už nakousla dortík s banánovým krémem.

Afdera se pohodlně opřela do židle, vzala si jeden porcelánový šálek a zeptala se babičky:

„Řekneš mi konečně, proč jsem musela tak narychlo odjet autobusem z Jeruzaléma do Tel Avivu, v Tel Avivu chytit letadlo do Říma, ztratit na Fiumicinu zavazadla a chytit další letadlo z Říma do Benátek?“

„Jistě. Řeknu ti to, ale musíš mě poslouchat hodně pozorně,“ řekla Crescentia s poněkud tajemným výrazem. „Potřebuji, abys zaletěla do New Yorku, zašla do jedné banky, otevřela jednu schránku v trezoru a vyzvedla, co v ní je.“

„Jen tohle? Nemohla jsi tam kvůli tomuhle poslat Assal?“

„Ne. Jenom ty jsi připravená uvidět a pochopit, co se v té bezpečnostní schránce nachází,“ odpověděla babička a nalila si další šálek čaje.

„O čem to mluvíš, babičko? Assal se v umění vyzná stejně jako já a je schopná analyzovat jakékoli dílo,“ upřesnila Afdera.

„Ano, ano, to já vím. Víím, že Assal udělala velikou práci, když zcatalogizovala umělecká díla tady v Ca' d'Oro. Ale teď potřebuji, abys do té banky v New Yorku zašla ty a vyzvedla obsah bezpečnostní schránky. Já už jsem na cestování moc stará. Proto chci, aby ses o to postarala ty.“

„A nemohl by tam jet Sampson? Koneckonců je odborník v právních záležitostech, já se v nich nevyznám.“

„Nejde o tohle, má milá,“ řekla Crescentia a vzala Afdeřinu tvář do dlaně. „Obsah té schránky je mnohem důležitější, než si vůbec dokážeš představit.“

„Důležitější pro koho?“

„Pro křesťanstvo,“ stručně odpověděla babička. „Je to poklad, který musíš uchovat a chránit. V té schránce je jedna moc

důležitá kniha a jeden deník, a ty je musíš dostat zpět.“

„Ale o čem je ta kniha?“

„Chci raději, abys to uviděla sama, na vlastní oči. Až si to srovnáš v hlavě, budu připravená zodpovědět ti každou otázku, kterou bys mi chtěla položit, ale nejdřív musíš vidět tu knihu a přečíst si deník, který je k ní přiložen.“

„Ty jsi mi nějak tajemná, babičko!“ opáčila mladá žena.

„Léta jsem v té bezpečnostní schránce uchovávala jedno tajemství. Nikoho by nenapadlo, že já bych mohla v New Yorku ukrývat jednu z největších záhad křesťanství. Teď, kdy můj život končí, nastal čas, aby někdo převzal úkol, který jsem ze strachu nebo ze zbabělosti odložila do té bezpečnostní schránky. Je čas, abys ten úkol zdědila ty,“ oznámila jí babička, která už mezitím zazvonila zvonkem, aby přivolala Rosu. „Teď řekni Sampsonovi, milá vnučko, ať jde dovnitř. Předá ti různé doklady a klíček, to oboje budeš na cestu do Spojených států potřebovat. Jistě tě nemusím upozorňovat, že na té cestě, na kterou se co nevidět vydáš, nesmíš nikomu věřit.“

Vtom vešla do místnosti Rosa.

„Roso, má vnučka Afdera pojede do Spojených států s úkolem, kterým jsem ji pověřila. Řekni Sampsonovi, ať jde dál,“ nařídila autoritativní stařena.

Jakmile se advokát ocitl zase s nimi, vyndal ze svého elegantního kufříku objemnou žlutou obálku a vyňal z ní dvě listiny s nestejnými notářskými razítky a klíček na řetízku, velmi podobný těm, jaké se používají v nádražních úschovnách.

„Tady to všechno je, Afdero. Klíček si pověš na krk a nikdy ho nesundávej...“

„Ani ve sprše?“ zeptala se pobaveně Afdera, aby se Hamilton začervenal.

„Ani ve sprše,“ řekl advokát s pohledem pevně upřeným do

očí mladé ženy. „Tohle jsou notářské listiny, které dala vystavit tvoje babička. Jedna je od švýcarského notáře a zplnomocňuje tě zacházet s tím, co najdeš v bezpečnostní schránce. Druhá je od jednoho notáře z New Yorku a přiznává tvé osobě a podpisu oprávnění otevřít v babiččině zastoupení bezpečnostní schránku v newyorské bance. Tady máš adresu banky, je to v Hicksvillu, The First National Bank, West Old Country Road číslo 6.“

„A kde to jako má být?“ zeptala se poněkud zaskočeně Afdera.

„Pár kilometrů od Manhattanu směrem na Long Island. Tady máš letenku do *business class*, letí ti to zítra odpoledne, United Airlines 9201, přímý let z Říma do New Yorku. Máš tam taky číslo mezinárodní rezervace z půjčovny Avis, vůz si vyzvedneš na Kennedyho letišti v New Yorku, a potvrzenku o rezervaci v hotelu Tumblin Inn v Hicksvillu, je to na South Broadway číslo 476. Hotel je kousek od banky. Tady máš mapu, abys dojela živá a zdravá. V téhle obálce jsou tři tisíce dolarů ve stodolarových a padesátidolarových bankovkách. Neutrat' to všechno,“ nakázal advokát. „Zítra ráno tě Francesco odveze na Tronchetto, aby sis mohla vzít taxík na letiště. Letí ti to ve tři odpoledne.“

„No ne, vidím, žes myslel na všechno, milý Same. I na hotel, kde se mám ubytovat. Jen doufám, že tam nebudou švábi,“ řekla Afdera, pobaveně se podívala na advokáta a převzala od něho tlustou obálku s dolary. „Nechceš účtenky, abys viděl, že nepatřičně neutrácím?“

„Ty peníze jsou tvé babičky, a tudíž tvoje. Pokud je utratíš, je to tvá věc.“

„Nezlob se, Same,“ řekla Afdera, přikročila k němu a natáhla se na špičky, aby ho políbila na dokonale oholenou tvář, vonící kolínskou s vůní cedru.

Ještě než vyšla z knihovny, babička se k ní znovu obrátila:

„Buď opatrná, a jak už jsem ti řekla, nevěř nikomu. K té knize se bude chtít dostat plno lidí. Nezapomeň na to. Jsi moje poslední příležitost. Teď si jdi odpočinout. Koneckonců ráno odjíždíš.“

„Ale měla bych se vrátit do Jeruzaléma. Nechala jsem v Rockefellerově muzeu spoustu rozdělané práce,“ postěžovala si Afdera.

„S tím si nedělej starost. Už jsem si promluvila s Ylanem a řekla jsem mu, že tě teď pár měsíců potřebuju mít u sebe a že se nějaký čas nebudeš moci do Jeruzaléma vrátit. Řekl, že je to v pořádku, a dal ti volno,“ prohlásila stará dáma a zvedla ruku na znamení, že nechce od vnučky slyšet žádné další námitky. „Dobrou noc, drahoušku.“

Mladá žena už odcházela z knihovny, když se znovu ozval babiččin hlas:

„Něco ti řeknu, milá vnučko. Nikdy neztrať zvědavost ani schopnost žasnout. Dokud je budeš mít, bude v tvé duši i těle život. Budeš živá, i kdyby sis myslela, že jsi mrtvá,“ řekla Crescentia na rozloučenou.

„Dobrou noc, babičko,“ rozloučila se mladá žena a políbila babičku, která už zavřela oči, na tvář.

HICKSVILLE, NEW YORK

Zatímco si prsty pohrávala s klíčkem od bezpečností schránky, který už měla zavěšený na krku, Afdera si celou noc kladla otázku, jaká tajemství asi skrývá. Odpověď znala pouze její babička. Afdera letící právě nad Atlantickým oceánem se k ní blížila.

Po více než šesti hodinách letu si Afdera otevřela lahvičku bílého vína a začala si zapisovat do diáře, co jí babička řekla. Snažila se vybavit si slovo od slova, i když toho bylo vskutku málo.

Tupý náraz probral mladou ženu z hlubokého spánku, do něhož upadla v posledních hodinách letu. Letadlo právě přistálo na Kennedyho letišti v New Yorku. Nastoupila do autobusu, který ji měl odvézt k terminálu.

U imigrační přepážky vyndala svůj americký pas, podala ho úředníkovi a pak vykročila dál do haly, ke kancelářím půjčoven automobilů. Přivítala ji slečna v červeném sáčku s odznakem firmy Avis na klopě.

„Dobrý den, jak vám mohu pomoci?“ zeptala se zaměstnankyně.

„Mám tu rezervovaný vůz na jméno Afdera Brooksová,“ řekla, zatímco ve žluté obálce hledala rezervační číslo.

„Číslo není třeba. Stačí mi váš řidičský průkaz a cestovní pas.“

O půl hodiny později, s velkou mapou rozloženou na sedadle spolujezdce, ujížděla Afdera po šestisté sedmdesáté osmé k Van Wyck Expressway. Podle zaměstnankyně půjčovny Avis pak měla pokračovat rovně do Queensu a zabočit vpravo na Long Island Expressway. Ačkoliv to z letiště nebylo víc než čtyřicet kilometrů, cesta jí trvala skoro hodinu, jak bloudila labyrintem amerických silnic, tříd a dálnic. Kvůli tomuhle miluju Evropu, pomyslela si, když se potýkala s mapou po své pravici.

Hicksville bylo typické americké město jako každé jiné: stánky s *bagels*, koncesování prodejci chevroletů, fordů a pontiaců, dílny s traktory John Deere, pár bílých kostelů a několik restaurací v centru. To bylo vše.

Poté co její pontiac sedan vyjel z dálnice na North Broadway, pokračoval rovně až na křižovatku s West Old Country Road, kde se nacházelo sídlo The First National Bank.

Afdera zaparkovala u banky a vešla dovnitř. Skupina důchodců čekala ve frontě na výběr penze a nějaký mladík, zřejmě student převlečený za farmáře, rozdával reklamní letáčky na nízko úročené půjčky pro místní zemědělce a chovatele dobytka. Zamířila k jedné ženě a řekla, že by chtěla mluvit s ředitelem. Přes skleněnou přepážku viděla, jak sekretářka přistupuje k muži středního věku a oba se na ni dívají. Muž vstal ze židle a přikráčel k ní.

„Dobrý den. Jsem James Dickins, ředitel banky. Co pro vás mohu udělat?“

„Jsem Afdera Brooksová a přijela jsem z Itálie otevřít jednu bezpečnostní schránku.“

„Bezpečnostní schránku? To je zvláštní! Znáám všechny klienty, kteří u nás mají sejf, a vás jsem tady nikdy neviděl,“ řekl, když Afderu pokynem pozval do své kanceláře.

„Tu bezpečnostní schránku si najala moje babička, Crescentia Brooksová. Kdy, to bych vám nedovedla říct. Žije v Evropě, je nemocná a nemůže sem přijet. Požádala mě, abych sem zajela a vyzvedla, co je v té schránce. Podívejte, tady mám klíček,“ vysvětlila Afdera a ukázala mu klíček na krku.

Ředitel si přečetl notářské listiny, které mu předala, ale i tak chtěl provést několik ověřovacích telefonátů.

„Prosím omluvte mě, slečno. Dokumenty jsou v pořádku, ale schránka byla pronajata před mnoha lety, a proto bych si údaje raději ověřil na ústředí naší banky na Manhattanu,“ omluvil se Dickins.

„Bez starostí. Udělejte to. Já počkám,“ řekla trpělivě.

O několik minut později přišel ředitel k Afdeře, která listovala nějakým prospektem zemědělské techniky.

„Všechno je v pořádku. Prosím, následujte mě.“

Zadním vchodem zamířili do opancěřované části banky. Ředitel se pozdravil s ozbrojeným strážcem, vyndal klíč a odemkl

mříž, za níž se nacházela místnost trezoru s bezpečnostními schránkami.

„Podle našich záznamů má vaše babička schránku 1-4-2. Jestli dovolíte, abych si vzal váš klíček, předám vám schránku.“

„Jistě, tady je,“ řekla mladá žena a poprvé si klíček sundala z krku.

Ředitel zasunul Afdeřin klíček do jedné zdířky, svůj do druhé, ale když oběma současně otočil, schránka se neotevřela. Poplašený ředitel se pokoušel najít nějaké vysvětlení, ale nevěděl, jak se to mohlo stát.

„Opravdu, slečno, nikdy se mi nic takového nestalo,“ řekl omluvně.

Afdera, viditelně rozzlobená, se na něj podívala.

„Nezajímá mě, že se to nikdy nestalo. Já jenom vím, že tahle schránka patří mé babičce a chtěla bych vyzvednout její obsah. Netrávím bůhví kolik hodin v letadle a další hodiny blouděním po jedné báječné dálnici, abyste mi teď řekl, že můj klíček neotvírá, co by otevřít měl. Chci, abyste teď hned zavolal do své banky na Manhattanu a dal povolat zámečníka, který tu schránku otevře, ale ne zítra, ne pozítří, ne za měsíc, nýbrž teď, teď hned.“

Poněkud nakvašený ředitel zamířil chvatným krokem z opancéřovaného trezoru ke své kanceláři. Navolil telefonní číslo centrály v New Yorku a požádal, aby ho spojili s právním oddělením.

„Právní oddělení First National Bank, co si přejete?“ ozval se na druhém konci linky ženský hlas.

„Tady James Dickinson z pobočky v Hicksville, New York. Potřebuji konzultaci ohledně jedné bezpečnostní schránky.“

„Okamžik,“ požádal hlas, „můžete mi říct kód vaší pobočky a číslo schránky?“

„Jistě. Kód pobočky je 2441721 a číslo schránky 1-4-2.“

„Výborně. Chvilku počkejte, prosím,“ odpověděl hlas na druhé straně.

O chvilku později mu týž hlas sdělil, že toto číslo schránky musí potvrdit viceprezident banky Denton Halston, vedoucí právního oddělení.

„Hned vás přepojím na pana Halstona.“

Po čtyřech vyzváněcích tónech se ve sluchátku ozval hluboký hlas.

„Tady Denton Halston. Kdo jste vy?“

„James Dickins, ředitel pobočky v Hicksville tady v New Yorku. Chtěl bych...“ Halstonův hlas ho drsně přerušil.

„Dobře mě poslouvejte. Položím vám několik otázek a chci, abyste odpovídal stručně,“ nařídil. „Kdo chce tu schránku otevřít?“

„Jmenuje se Afdera Brooksová a říká, že...“ Vysoký manažer First National Bank ho znovu přerušil.

„Ta žena je mladá, nebo stará?“ zeptal se.

„Mladá. Tak kolem třicítky.“

„Její klíček funguje?“

„Ne, ale musí to být tím, že na pobočce se v roce 1975 dělaly úpravy a měnily se zámky.“

„Jak to, že ta mladá žena nemá správný klíček?“ zeptal se Halston.

„To je tím, že jak paní Brooksová nebyla pravidelnou klientkou, nikdy jsme jí nemohli nový klíček předat,“ odpověděl ředitel.

„Dobrá. Otevřete zámek, povolejte i zámečníka, pokud je to nutné, a předejte jí bezpečnostní schránku, aby si mohla vyzvednout její obsah,“ nařídil Halston.

Když se chtěl Dickins s viceprezidentem rozloučit, slyšel, jak na druhé straně klaplo sluchátko. O hodinu později se vracel do trezoru s mužem v modrých montérkách s hořákem v ruce.

„Hodláte banku vykrást?“ zeptala se mladá žena.

„Už víme, co se stalo,“ znovu se omlouval ředitel, jako by chtěl získat čas. „Vaše babička si schránku najala v roce 1965, tedy před patnácti lety, ale v roce 1975 banka provedla řadu úprav, které se týkaly i trezoru. Vyměňovaly se vnější zámky schránek, a protože vaše babička není běžná klientka, nemohli jsme jí odevzdat nový klíček. Každopádně buďte bez starostí, tady Sonny schránku otevře.“

Pach propanu z hořáku způsobil, že se v trezorové místnosti skoro nedalo dýchat, ale Afdera měla od babičky výslovný příkaz, že má mít klíček stále na očích. Trvalo skoro půldruhé hodiny, než se zámečnickovi podařilo otevřít pancéřová dvířka schránky 1-4-2. Ředitel ji vytáhl a podržel ji v rukách.

„Přejete si, abych vám poskytl svou kancelář, abyste měla víc klidu? To je to nejmenší, co pro vás mohu udělat za ty obtíže, které jsme vám způsobili.“

„Jste velmi laskav, děkuji,“ řekla Afdera.

Už v ředitelově kanceláři, za stolem s bezpečnostní schránkou před sebou, se Afdera chystala seznámit s tajemstvím, které její babička tak žárlivě střežila posledních patnáct let. Než schránku otevřela, připomněla si, co jí stará dáma řekla: „Obsah té schránky je mnohem významnější, než by sis mohla představit. Má velkou důležitost pro křesťanstvo.“

Ve schránce byla nějaká kniha svázaná ve značně zteřelé kůži. Z papýru se staly křehké útržky, které se snadno mohly změnit v cosi bezcennějšího než prach. Kniha sestávala z dvaatřiceti listů, popsaných po obou stranách. Vedle zvetšelé knihy se ve schránce nacházel tlustý, rukou psaný deník, převázaný koženou šňůrkou.

Staré knihy se nedotkla, zato vzala do ruky deník a otevřela ho na první stránce. Hned poznala babiččino příznačné okrouhlé písmo a přečetla si první věty: *Měla jsem poslání. Jidáš*